

Om baggrunden for de foreslåede ændringer af myndighedsstrukturen bemærkes især:

I årenes løb har amtsrådene overtaget stadig flere af naturbeskyttelsesopgaverne, således at fredningsnævnene allerede med den gældende lovgivning har et begrænset virkeområde.

Den generelle beskyttelse af naturtyper og småbiotoper administreres således ikke af fredningsnævnene men af amtsrådene med Skov- og Naturstyrelsen som klageinstans.

Den naturpleje og naturgenopretning, der udføres på grundlag af fredningsbestemmelser eller aftaler i medfør af naturforvaltningsloven, udføres af amtsrådene og Skov- og Naturstyrelsen.

Fredningsnævnene har heller ikke kompetence til at føre tilsyn med reglernes overholdelse. Overtrædelse af de bestemmelser, som fredningsnævnene administrerer, behandles af amtsrådene.

Fredningsnævnenes væsentligste arbejdsopgave har været gennemførelsen af fredningssager. Antallet af fredningssager, der behandles af fredningsnævnene, har gennem en årrække været nedadgående. Da langt den overvejende del af fredningsafgørelserne behandles af Overfredningsnævnet som ankeinstans, kan tendensen illustreres med følgende tal: Overfredningsnævnet modtog i årene 1972-83 gennemsnitlig 28 nye sager hvert år. I 1984-86 var dette tal 20 sager, i 1987 11 sager og i 1988 kun 9 sager.

Fredningsnævnenes gennemsnitlige sagsbehandlingstid for fredningssager har været 2 1/2 år med en ydergrænse på 20 år. Dette tidsforbrug er bestemt af mange faktorer, men en væsentlig omstændighed er, at fredningsnævnenes formænd har deres hverv som bijob og uden sekretariatsbistand.

Overgang til en enstrengt myndighedsstruktur vil skabe større sammenhæng i fredningsadministrationen og vil endvidere kunne bidrage til en nedsættelse af sagsbehandlingstiden.

Da en fredning efter lovforslaget normalt er ensbetydende med et konkret indgreb i ejendomsretten (af ekspropriationslignende karakter), indeholder forslaget klageadgang for alle fredningssager til Naturklagenævnet, der, jf. den særlige lov om Naturklagenævnet, i sin opbygning kommer til at ligne Overfredningsnævnet. Sager om dispensation fra en gennemført fredning vil imidlertid være omfattet af lovens almindelige klageregler og skal derfor kun kunne behandles af klagenævnet, hvis der efter nævnets skøn er tale om en meget væsentlig interesse i forhold til formålet. Dette vil dog formentlig kun være tilfældet undtagelsesvist, idet sager af denne karakter som alt overvejende hovedregel vil være ensbetydende med en sådan fravigelse af fredningen, at der, jf. § 49, stk. 2, kræves en ny fredningssag. Derimod vil tvivls-

spørgsmål om, hvorvidt en ansøgning kan fremmes i form af en dispensation fra fredningen, jf. § 49, stk. 1, eller kræver en ny fredningssag, jf. stk. 2, formentlig som oftest have en sådan karakter, at de må afgøres af klagenævnet. Antallet af sådanne sager vil dog antagelig – på grund af den hidtidige praksis, der forudsættes opretholdt uændret – blive meget beskedent.

Med hensyn til erstatningsafgørelser ved gennemførelse af fredninger opretholdes den særlige taksationskommission for naturfredning, hvorved det opnås, at der i klagesager kan foretages taksation af et organ, der er uafhængigt af den myndighed, der gennemfører fredningen, samtidig med, at der sikres en særlig »fredningsekspertise« og anvendelsen af ensartede erstatningsprincipper for hele landet.

Udover ændringen af myndighedsstrukturen foreslås proceduren for gennemførelsen af fredninger, så vidt det er muligt, harmoniseret med tilvejebringelsesreglerne i forslaget til lov om planlægning.

For at sikre en ensartet procedure ved amtsrådets og nævnets behandling, vil der imidlertid være behov for visse yderligere procedureregler, f.eks. om afholdelse af offentligt møde.

Reglerne om udløsning af erstatning ved gennemførelse af fredninger er ikke ændret i forhold til naturfredningsloven.

Det forudsættes, at de gældende erstatningsprincipper, således som de afspejles især i Overfredningsnævnets og den hidtidige taksationskommissions praksis, jf. f.eks. afgørelserne i meddelelsesbladet »Overfredningsnævnet orienterer«, opretholdes uændret. Disse principper er naturligvis også gældende for amtsrådenes afgørelser om erstatning.

Udover disse ændringer er der foretaget en revision af lovtæksten med henblik på at forenkle reglerne.

2. Regler om klage o.lign.

Forslaget opretholder den hidtidige lovgivnings fulde klageadgang for alle 1. instansafgørelser i sager om gennemførelse af fredning. Således kan både amtsrådets afgørelse om fredningens gennemførelse, dens indhold og afgrænsning samt amtsrådets erstatningsafgørelser påklages til Naturklagenævnet. Tilsvarende gælder afgørelser om afståelse af fast ejendom som led i en fredning og amtsrådets beslutning om at afvise et gennemføre en fredning.

Vedrørende erstatningsfastsættelsen bemærkes, at det kun er egentlige erstatningsafgørelser, der kan indbringes for både klagenævnet og for Taksationskommissionen. I overensstemmelse med de hidtil gældende regler vil Naturklagenævnet således have f.eks. den endelige afgørelse i spørgsmål om eventuel